

**15.05.2020 Тема: Гуманізм повісті М. Вінграновського "Сіроманець".
Доброта, вигадливість, рішучість Сашка, його здатність на самостійні
вчинки, особливо у відстоюванні своєї позиції**

1) Вікторина "Уважний читач"

- 1) Ким був Сіроманець у вовчій зграї?
- 2) Кого вовк вичікував у засідці?
- 3) Що трапилося після зустрічі Чепіжного із Сіроманцем?
- 4) Хто захищав Сіроманця?
- 5) Кого купив Чепіжний на базарі?
- 6) Що Чепіжний з мисливцями робили в лісі?
- 7) Яка вада була в Сіроманця?
- 8) Чим Василь Дмитрович хвалився журналістам?
- 9) Де переховувався Сіроманець від переслідувачів?
- 10) Хто врятував його від неминучої голодної та холодної смерті?
- 11) Як віддячив вовк рятувальникам?
- 12) Куди втік Сашко із Сіроманцем?

2) Працюючи над змістом повісті М. Вінграновського "Сіроманець" на попередньому уроці, ви зрозуміли, що її центральними персонажами є вовк Сіроманець та хлопчик Сашко. Образ вовка зображений автором у дещо міфологічному й навіть фантастичному контексті, який тісно пов'язаний із реальністю. Автор зображує почуття звіра з психологічної точки зору як справжньої людини, тому ми сприймаємо вовка не як хижака, а насамперед як вірного друга хлопчика Сашка. Незважаючи на свій юний вік, хлопчик стає для вовка не лише другом, а й рятівником. Сашко зовсім не боїться Сіроманця, захищає його перед дорослими, допомагає звільнитися із полону. Коли розуміє, що тварина майже втратила зір, то, не роздумуючи, втікає з дому та прямує з вовком у далеке місто, щоб показати його відомим лікарям. Саме в дружбі та співчутті хлопчика до вовка розкривається гуманізм повісті.

3) Робота над другою частиною твору. Прочитайте II частину (бесіда):

- 4) Які риси характеру були притаманні Сіроманцю змолоду?
- 5) Чим він любив займатися?

- 6) Що змінилося, коли прийшла старість?
- 7) Що пов'язувало вовка з Василем Чепіжним?
- 8) Навіщо, на вашу думку, Чепіжний налаштовував проти Сіроманця усіх селян?
- 9) Хто був у селі єдиним захисником вовка? Чому?
- 10) Хто така Галя Грушецька і чому вона вирішила йти додому із Сашком лісом?
- 11) Куди потрапив Сіроманець після втечі і як йому жилося в новому місці? (зчитування уривку)
- 12) Що ви відчували, коли читали цей епізод?
- 13) Хто знайшов вовка і хто йому допоміг?
- 14) Про що попросив Андрійко тата?
- 15) А чи буває таке, щоб дикі тварини жили поряд із людьми? (приклади з життя)
- 16) Як жилося вовку після одужання?
- 17) Яка пригода сталася з Андрієм і вовком?
- 18) Як себе поведив Сашко після втечі Сіроманця?
- 19) Звідки дізналися про вовка?
- 20) Чи знайшов Чепіжний вовка у льотчиків?
- 21) Як вирішив Сашко допомогти Сіроманцеві?
- 22) Що сталося в Одесі?
- 23) Як закінчується друга частина?

4) Дослідницька робота "У чому полягає гуманізм повісті?" **Асоціативне гроно**

Завдання. Визначити поняття "гуманізм".

- Що таке, на вашу думку, гуманізм?

Визначення за тлумачним словником: "Гуманізм – ставлення до людини, пройняте турботою про її благо, повагою до її гідності, людяність". (Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ "Перун", 2001. – 1440 с.).

- Розкажіть епізоди з повісті "Сіроманець", у яких показано гуманне ставлення героїв до тварин (переказ уривків тексту, у яких показано дружбу між хлопчиком та вовком).

Висновок. Отже, саме в дружбі та співчутті хлопчика до вовка розкривається гуманізм повісті.

5) Аналіз образу Сіроманця.

Сіроманець — це старий вовк, який вже доживає свого віку. У молоді роки він був прикладом для наслідування та справжнім ватажком зграї, але коли прийшла старість — осліп і залишився сам. Автор співчуває йому і, навіть зображуючи картини його полювання або зустрічі з ворогами, описує поведінку вовка так, як би це був не хижак, а звичайний свійський пес. У Сіроманця вже не залишилось агресії. Він багато чого побачив за життя, тому наприкінці йому хотілося одного — спокою. Сіроманець був ватажком завжди, тому самотність була для нього не природною. Він познайомився із Сашком, та, зрозумівши, що хлопчик ставиться до нього приязно, став для нього кращим другом. Вовк його не забув, коли втік подалі від села та від переслідувачів. Згодом він знайшов нових знайомих, серед яких був маленький хлопчик Андрійко. Та Сіроманець ні на мить не забував про Сашка й при нагоді повернувся до свого маленького захисника. Цим автор дає нам зрозуміти, що вовкові притаманні такі якості, як вірність та вдячність. На жаль, остання подорож до лікарні не була вдалою, і, коли Сіроманець зрозумів, що ніхто не буде його лікувати, і просто втік та повернувся помирати в рідне село. Але доля була на боці Сіроманця. Селяни нічого йому не заподіяли. Тоді останнє, що залишилося вовку, — це померти на самоті, згадуючи найприємніші моменти життя.

6) Домашнє завдання:

- 1. Дібрати уривки для характеристики Сашка.**
- 2. Виразне читання і переказ епізодів, що найбільше запам'яталися.**